

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Titvlvs XXIII. De sententi excommunicationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

TITVLVS XXIII.

De sententiæ excommunicationis.

S V M M A R I V M.

- 1 Excommunicari a solo Notario, etiam ecclesiastico, quamuis ex pacto processerit, nemo potest.
- 2 Irregularis est missans in altari interdicto.
- 3 Monitus sub pena excommunicationis lata sententiæ cōtrafaciendo excommunicatus est, vitandus tamen non est, antequam audiatur.
- 4 Excommunicatio sine monitione lata est iniusta, sed valida, nisi in casibus a iure expressis.
- 5 Excommunicatio in solos Christianos fertur.
- 6 Excommunicatus nominatim ab homine, per Cruciatam parte non satisfacta, absolui nequit.
- 7 Excommunicatus specialiter ab homine, a quo absolui possit.
- 8 Excommunicatus non est per monitorium, qui non reuelat, quando scit petentem non habere ius.
- 9 Complices dantes pro gratia, non denunciante, penam non incurrunt.
- 10 Excommunicatio lata a delegato, qui copiā suæ commissionis petenti non dat, est nulla.
- 11 Declaratoria excommunicationis eam non continet.
- 12 Vicarius generalis episcopi excommunicati, nec excommunicatus est, nec vitandus.
- 13 Communicans cum excommunicato denunciato in ijs, quæ ad salutem spectant, non est excommunicatus.
- 14 Absoluere ab excommunicatione Papæ reservata potest episcopus pauperes mendicare non asuetos.
- 15 Absolui qui propter impedimentum veniendi Romam potest a percussione clericis, etiam a quacunque alia reservata poterit.
- 16 Facultas episcopi per Conc. concessa, per Bullam cense derogata est.
- 17 Episcopus excommunicatis declaratis, quando excommunicatio est reservata, facultatem Diuinis interessendi dare non potest.
- 18 Legatorum Apostolicarum facultas excommunicatos absoluenendi qualis, de qua est eis credendum.
- 19 Episcopi contra officiales, vel Nuncios Papæ procedere non possunt.
- 20 Excommunicatio in Capitulum, & culpabiles, quos ligat.
- 21 Intimatio facta canonicis capitulariter non congregatis, non est legitima.
- 22 Collationes beneficiorum factæ a Capitulo suspensio & nō declarato, valent.
- 23 Excommunicatio contra Capitulum, vel Collegium lata, nihil addito de singularibus, est nulla.
- 24 Sepeliri in loco sacro Canonicus culpabilis potest, si non erat denunciatus.
- 25 Ius dicere sine iurisdictione nemo potest.
- 26 Bulla Censuræ fertur in laicos ratione peccati, cuius censura ad Papam pertinet.
- 27 Excommunicato expedit fidem absolutionis obtentæ in foro conscientie, & quomodo illam habere possit.
- 28 Confessarius monere tenetur beneficiarium excommunicatum occultè quod restituat distributiones.
- 29 Licentia suscipiendi ordines per excommunicationem subsecutam non cessat.
- 30 Vicarius foraneus approbatum audire ex causa confessiones prohibens, non peccat.
- 31 Excommunicatus est, per se, vel alium literarum executionem impediens, seu ratam habens.
- 32 Triremes fabricans pro Turcis, an, & quando peccat.
- 33 Iurisdictionem laicus in dignitate ecclesiastica usurpans, in Bullam Censuræ incidit.
- 34 Literas ad Papam a Regulari directas, Prælati aperientes, non est excommunicatus.
- 35 Excommunicationem non incurrit, qui fructus clericis debitoris sui stantes penes laicum per Iudicem laicum sequestrari facit.
- 36 Fructus beneficii tanquam creditor capiens non excommunicatur.
- 37 Promittens aliquid pro gratia, excommunicatur.
- 38 Excommunicationem non incurrit vadens ad domum Cardinalis ad dandum domui insultum.
- 39 Excommunicatus non est tangens episcopum absque intentione mala.
- 40 Excommunicatus est percutiens clericum aliter, quam pro defensione propria, vel proximi, & cum moderate.
- 41 Excommunicatus publicus censendus est, qui coram maiori parte conuentus clericum a sede expellit, vel brachio violenter trahit.
- 42 Clericum casu cum vxore inuentum occidens, non est excommunicatus, secus si ex precedente maturo iudicio id faciat.
- 43 Prælati correctionis causa, subditos per se, vel per alios verberare possunt sine excommunicatione.
- 44 Episcopi a casibus, & censuris, ante, & post Concilium Papæ reservatis, absolui in foro conscientie possunt.
- 45 Clericos arma portantes si apparitores capiant, nec peccant, nec excommunicantur.
- 46 Subdiaconum incarcerans, & tanquam testem, & principalem examinans, in Bullam Censuræ non incidit.
- 47 Dantes aliquid pro gratia, an penas incurrant.
- 48 Ignorantia an a penis excuset, & a quibus.
- 49 Excommunicatus est res alienans Ecclesiæ.
- 50 Cadavera humana exentorantes excommunicantur.
- 51 Monasterium ingredi cogens, ingressu non secuto, non est excommunicatus.
- 52 Excommunicantur quoquo modo cogentes puellas intrare Monasterium.
- 53 Bannitos receptantes, vel adiuvantes, qui excommunicantur.
- 54 Excommunicatus nō est receptans quem dubitat esse Bannitum famosum.
- 55 Excommunicatus non est ad Moniales scribens, si ad eas epistola non perueniat, peccat tamen.
- 56 Missam simoniaci non denunciari audiens non peccat.
- 57 Suspensio censetur Prælati, subditum in scriptis ministrare in ordinibus prohibens, secus quando verbo tantum.
- 58 Suspensio ab officio generalior est, quam suspensio a Diuinis.
- 59 Suspensus a Diuinis, sicut prius, potest confiteri, & communicare.
- 60 Excommunicatus ante denunciationem non est evitandus.
- 61 Suspensio ex notorio concubinato tollitur per penitentiam, sed non irregularitas.
- 62 Irregularitas per clausulam. [Absolutes te a censuris.] non tollitur.
- 63 Irregularem non facit defectus partis membri, nisi causet deformitatem, aut usum ordinis impediat.
- 64 Irregularitatem dispensabilem incurrit, archibusum rotæ non flexa super scanno dimittens, morte secuta.
- 65 Suspensus ab altaris ministerio, fructus beneficii percipere potest.

- 66 Episcopus in aliena diœcesi sine licentia corporalia benedicens suspenſus est.
- 67 Irregularis non est Diaconus, qui præſente, & annuente parochio puerum baptizat.
- 68 Irregularis est, ad sacerdotum ante etatem promotus.
- 69 Excommunicatus, & interdicitur ministrans, duas irregularitates incurrit, quarum una sine altera tolli potest.
- 70 Femina ex Papæ privilegio excommunicare potest.
- 71 Excommunicationem non incurrit, qui legendo charitatem, iratus clericum, qui eam legere volebat, tangendo repellit.
- 72 Cartilagine auris carens, quomodo irregularis sit.
- 73 Excommunicatio absolute in capitulum lata, non valet, sed suspensio sic.
- 74 Gratia reuſuſatio per sordes promiſſas obtenta, qualiter faciendâ.
- 75 Donans Cardinali aliquid, ut eueniente vacantiâ suo, & aliorum voto, suffragetur tertio, est Simoniacus.
- 76 Extraneus Greg. XIII. lata contra extraneos graui, qualiter intelligenda.
- 77 Suspensi, & interditi simpliciter, non sunt prohibiti prædicare.

DECISIO VI.

Ex conf. 6. [alias] 49.
11. 48.

EXcommunicatus ab homine nominatim, per Bullam Cruciatæ confessario, non præmissa partis satisfactio, absolui nequit, & absolutio aliter facta non valet, & celebrando, irregularitatem incurrit.

DECISIO VII.

EXcommunicatus specialiter ab homine non nisi ab excommunicante, vel successore, vel superiore eius absolui potest, sed neque id illi facere possunt, nisi satisfacta, vel consentiente parte aduersa.

DECISIO VIII.

Ex conf. 7. alias 34.

SI alter ex colligantibus super beneficio possideat, & alter sciat, vel probabiliter credat eum non habere ius, non reddendo, nec reuelando fructus ad illud beneficium pertinentes etiam si ad iustantiam possessoris publicari sciat literas monitorias, ut sub pœna excommunicationis latæ sententiâ reddat, vel reuelet quicumque tenet, vel scit res ad illud beneficium pertinentes intra certum terminum, excommunicationem non incurrit: quia nemo ob literas eiusmodi monitoriæ reuelare tenetur, quæ iuste credit esse sua, vel ad se, vel ad alterum pertinere, & non ad eum, ad cuius instantiam literæ illæ datæ sunt; Non enim fructus beneficii ei debentur qui canonico titulo caret, & ius non habet, & ideo neque qui eos tenet, illi reddere, neque qui illos ab alio teneri nouit, ei reuelare tenetur; scus autem si dubitet, vel leuiter credat, an sibi, vel alteri colligantibus ius esset, tunc enim non reddendo, vel non reuelando in excommunicationem incidit, cum in dubio credendum sit beneficii fructus ad possessorem bonæ fidei pertinere. Arg. l. illud. ff. de petit. hæc.

DECISIO IX.

Ex conf. 8. alias 40.

EXtraneus Gregor. XIII. inci. Ab ipso Pont. edi. Ann. 1574. quæ obligat ad denunciandum eos, qui sciunt aliquem esse in culpa transgressionis illius eo quod promiserit, dederit, vel acceperit pecuniam, vel aliquid aliud pro gratia obtinenda; quamuis ex vi verborum ad denunciandum complices extendi videatur, ex mente tamen legislatoris ad solum principalem transgressorem denunciandum, vel ad summum ad solos illos, qui principales actores in dando, vel accipiendo fuerunt, extenditur; quoad alios vero complices denunciandos non est recepta. ex Nauar. in Man. c. 23. num. 62.

DECISIO X.

Ex conf. 9. alias 5.

EXcommunicatio a delegato lata, qui copiam commissionis suæ petenti dare non vult, non solum iniusta, sed etiam nulla censenda est. ex Innocent. in cap. venerabilis, num. 5. de censib.

DECISIO XI.

Ex conf. 10. alias 3.

Iudex debitorem monens ut sub pœna excommunicationis soluat, si illo non solvente, nec comparente, nec allegante cur soluere non debeat, idem iudex declaratoriam decerni iubeat, quæ excommunicatus declaratur, nullo alio modo sententiâ excommunicationis lata, talis debitor se excommunicatum non esse iuste credere potest cum neque primum monitorium excommunicationem contineat, sed eius comminationem, ita Gloss. in c. 1. de sagitar. neque mandatum declaratorium, quia declaratoria excommunicationis eam non continet, sed quod factum est, declarat. l. Hæredes palam, §. 1. ff. de test. & ante declaratoria cum excommunicatum non fuisse constat.

D E.

DECISIO I.

Ex conf. 1. alias 51.

EXcommunicari à solo Notario, etiam ecclesiastico, quamuis ex pacto procedat, ad dicta clausula, ut nisi contenta intra diem constitutum adimpleat, excommunicationem latæ sententiæ incurrat; nemo potest, siue clericus, siue laicus fuerit; Quando quidem excommunicatio in aliquem sine iurisdictione ecclesiastica ferri nequit. c. L. & G. de offic. deleg. Notarius autem etiam Ecclesiasticus, quatenus est talis, nec iudex est, nec vllam iurisdictionem habet, & ideo nec absolute, nec sub conditione, si vsque ad talem diem non soluerit, debitorem excommunicare potest.

DECISIO II.

Ex conf. 2. alias 11. de cler. excomm. ministr.

Celebrans in altari interdito, sicut si in ecclesia interdita celebraret, irregularis efficitur; cum celebrans in loco interdito, irregularis sit; c. Is qui. de sent. excomm. in 6. altare autem est locus, immo locus, ubi celebratur.

DECISIO III.

Ex conf. 3. alias 2.

Monitus sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, contra monitionem peccans, excommunicatus est, non tamen ab aliquo, donec per suum iudicem competentem citatus, & auditus denunciatur esse excommunicatus, euitandus est. Extr. Ad euitanda. Martini V. & Nau. in Man. c. 27. num. 35.

DECISIO IV.

Ex conf. 4. in vtrisque.

Quamuis excommunicatio maior pro culpa preterita sine monitione ferenda non sit, ex Nau. in Man. c. 27. nu. 2. 9. & 11. & habetur c. omnes. 16. q. 7. & c. Sacro. de sent. excomm. & Conc. Trid. sess. 25. c. 3. de ref. & sine monitione lata, iniusta sit, valida tamen est nisi in casibus a iure expressis; c. si episcopus 11. q. 3. & c. Sacro. & ibi gloss. de sent. excomm. & sic excommunicatus absolutione regulariter indiget, & ante absolutionem celebrans, irregularis efficitur.

DECISIO V.

Ex conf. 5. alias 52.

EXcommunicatio in solos Christianos baptizatos, mortales, & superiores habentes ferri potest, cap. omnis Christianus. 11. q. 3. & Nau. in Man. c. 27. num. 13.

DECISIO XII.

Vicarius Generalis episcopi, qui ob pretenfam innoyationem excommunicatus, & nominatim declaratus est, a qua declaratione appellauit, cum eodem Episcopo communicans in actis, quæ episcopus innouando fecisse dicitur, nec excommunicandus est, nec euitandus; non solum ex eo, quod excommunicatio Episcopo, non censetur excommunicatus Vicarius eius, c. r. de offic. vica. in 6. sed etiam quia Episcopus appellauit a declaratione, qua excommunicatus declaratus fuit, vnde & ipsa declaratio suspensa fuit: quamuis enim excommunicatio per appellationem non suspenditur, c. is qui, de sent. excom. in 6. & gl. in c. cupientes, de elect. in 6. declaratio tamen, qua quis in excommunicationem incidisse declaratur, per appellationem suspenditur, vnde talis Episcopus nec alios vitare nec alij illum vitare tenentur, lite super declaratione durante.

DECISIO XIII.

Ex conf. 13. alias 13. de heret.

Excommunicans cum heretico excommunicato denunciato in ijs, quæ ad animæ salutem pertinent, & ad aliqua alia incidenter, quæ vt magis proficiat, intentæ sunt, c. cum voluntate, de sent. excomm. nullam censuram etiam excommunicationis minoris incurrit: sed neque aduocatus pro consilio ab heretico pecunias accipiens, excommunicatus est, c. Non liceat, 11. q. 3.

DECISIO XIV.

Ex conf. 14. alias 14.

Episcopus pauperes mendicare non assuetos, ab excommunicatione Papæ reseruata absoluere potest, Arg. c. quod de his & c. quauis, de sent. excomm. & c. eos, tit. eod. in 6. & sic absoluti ab Episcopo propter impedimentum veniendi Romam, ad veniendum postea Romam non sunt obligati.

DECISIO XV.

Qui propter impedimentum veniendi Romam a percussione clerici absolutus potest, etiam a quacunque alia excommunicatione reseruata pari ratione absolutus poterit.

DECISIO XVI.

Ex conf. 15. alias 11. de priuileg.

Facultas concessa Episcopis absoluendi ab hæresi in foro conscientie tantum à Concilio Tridentino, sess. 24. c. de ref. per Bullam Cæcæ Domini, ibi, [Ac cuiusuis Concilij decreta,] abrogata est: Et potestas data olim à Concilio vt postea Episcopus ab ea in foro conscientie absoluere, absoluto, quoad forum exterius nihil prodesse potuit; in hoc enim foro, perinde se habuit, ac si absolutus non esset. Potuit autem episcopus ab excommunicatione ob hæresim incurta extra confessionem sacramentalem absoluere, data ei facultate, vt ab alio in foro conscientie, & sacramentali absoluere.

DECISIO XVII.

Ex conf. 16. alias 42.

Episcopus, vel Vicarius generalis, qui aliquem in excommunicationem Papæ reseruata incidisse declarat, ei facultatem audiendi Missas, & officia diuina, & communicandi cum alijs, dare non potest.
[Consilium decimum septimum, quia idem omnino est cum illo secundo de conditionibus appositis, lib. 4. titu. 4. hoc in loco omissum est, ne frustra bis repetatur.]

DECISIO XVIII.

Ex conf. 18. alias 45.

Delatus excommunicatus ab Auditore Rotæ, & de consensu Procuratoris aduersarii absolutus a Nuncio Sedis Apostolicæ ad certum tempus, dicente habere facul-

teriam absoluendi illum auctoritate Apostolica debitis circumstantiis obseruatis; si sic absolutus intra tempus illud celebret, in excommunicationem non incurrit, & fructus beneficii facit suos; cum legati facultatem absoluendi, saltem ad tempus, in huiusmodi casibus propter absentiam eius, ad quem pertinet absolutio, habere soleant; c. eos, idem statuimus, de sent. excom. in 6. & Nau. in Man. c. 27. num. 46. Auctoritas autem Nuncij dicentis se facultatem illam habere, & facientis facultatem celebrandi per tempus ab eo præfixum, iusta causa est cur alter se bene absolutum esse credat, & quod celebrare possit, & etiam a dolo & contemptu excusetur, sine quo irregularitas non incurritur. Pan. in pastoralis. de appell.

DECISIO XIX.

Ex conf. 10. alias 10. de verb. sign.

Episcopi contra officiales, & Nuncios sedis Apostolicæ, sine Papæ licentia procedere, aut vllam in eos censuram ferre, non possunt. Extr. cum Mattheus, de heret.

DECISIO XX.

Ex conf. 20. [alias] 9.

22. deest in nouis.

Excommunicatio in vniuersum Capitulum, non simpliciter, & absolute sed eum conditione lata, & etiam in singulos eius Canonicos, qui culpabiles forent, culpa mortali ligat, c. Romana, §. vniuersitatem, de sent. excom. in 6. suspensio capituli non censetur singulares eius suspensio, nisi culpabiles sint, etiam si sit suspensio ab ingressu ecclesiæ, ex Nau. in Man. c. 27. num. 152.

DECISIO XXI.

Ex conf. 21. alias 1. de dolo, & cont.

Intimatio facta Canonicis non congregatis in Capitulo, nec in alio loco legitime vocatis prout requiritur ad hoc, vt Capitulum faciant, ex Fel. in c. eam te, de refer. nec legitima est, nec pro tali habenda, nisi clausula apposta, si non pater turus ad Capitulum accessus, vel nisi Capitulum intimationem impediatur, nec ad penas incurtendas sufficit.

DECISIO XXII.

Ex conf. 23. alias 57.

Collationes beneficiorum factæ à Capitulo suspensio, & non declarato, validae sunt, cum legitima declaratio ad incurtendas penas, etiam ipso iure incurtus, requiratur; Gl. in cle. 1. de cens. & Fel. in c. Rodolphus, de refer. maxime cum gesta à Capitulo etiam suspensio fiant tanquam a persona publica, cuius gesta valent, donec tolerentur, c. Ad probandum, de re iudic.

DECISIO XXIII.

Ex conf. 24. alias 7.

Excommunicatio contra Capitulum, vel Collegiū absolute lata, nihil addito de singularibus eorum, nulla est, c. Romana, §. vniuersitatem, de sent. excomm. in 6. fecus autem si contra Capitulum, & singulos culpabiles feratur, tunc enim culpabiles mortaliter ligat, quamuis non culpabiles venialiter solum; Nemo enim excommunicationem generaliter latam, nisi ob culpam mortalem incurrit, c. Nullus, 11. q. 3.

DECISIO XXIV.

Canicus mortaliter culpabilis, Collegij, vel Capituli excommunicati cum singularibus culpabilibus celebrando irregularis efficitur, c. clerici, c. lateres, & c. si celebrat de cleric. exc. ministr. poterit tamen in loco sacro sepeliri, si denunciatus non fuerit; quia nemo excommunicatum viuum, aut mortuum, si denunciatus non fuerit, vitare tenetur; vt habetur per Extr. ad euitada. Martini V. & per Nau. in Man. c. 27. nu. 35. ipse tamen vitans, alios

alios vitare obligatur, cum Extrava. Papa, nihil ipsi-
met culpabiliter excommunicato, sed solum alijs cum ex-
communicato non denunciato communicantibus proficit.

DECISIO XXX.

Ex conf. 29. alias 36.

DECISIO XXV.

Ex conf. 25. alias 1. de foro comm.

25 **V**s dicere sine iurisdictione nemo potest, nullumq; ius
in ecclesiasticis laica potestas absque privilegio sedis
Apostolice habere potest, c. Nunquam c. si Imperator,
& c. cum ad verum. d. 96.

DECISIO XXVI.

26 **V**lla Cene Domini, & omnia, que in ea sunt conten-
ta, spiritus alia continentur, & in laicos ratione peccati mor-
talis fertur, cuius censura ad Papam pertinet, qui de pecca-
to mortali quoscunque Christianos, etiam Reges, & Im-
peratores corripere, & si non se correxerint, censura eccle-
siastica ad id cogere potest, maxime cum Papa in Bulla ce-
ne, non pro se, sed pro vniuersali salute animarum, pro
Republica Christiana, pro libertate ecclesiastica, & sedis
Apostolice consecratione, & vnitatis sibi a Deo commen-
data, sententias fertur, quoad ea, que ad veram religio-
nem, & animarum salutem spectant, Reges, & Imperato-
res subditi sunt, nihilque de eis statuere possunt.

DECISIO XXVII.

Ex conf. 26. alias 3. de fide instr.

27 **A**bsoluto ab excommunicatione vel ab irregularitate
quoad forum conscientie tantum, expedit aliquan-
do multum ad euitandam poenam, que in foro exteriori
propter contemptum excommunicationis, vel legis, ei im-
poni possit, litteras eiusmodi absolutionis habere quales sine
violatione secreti habere possit, curando vt confessarius,
qui virtute litterarum penitentiarie in foro tantum con-
scientie absoluit, coram Notario, & testibus absoluto
schedulam clausam, & signatam tradat, dicendo, quod ip-
se absoluit eum confessum eo modo, & de eo quod conti-
netur in ea, & Notarius postea in dorso eius scribat, quod
tali anno, mense, & die rogatus fuit coram illis testibus, a
tali confessario, & absoluto, vt eiusdem rei si dem faceret,
& ibi sigillum suum publicum poneret, eo modo quo in
testamento in scriptis facto iure fieri debet, & consuevit.

DECISIO XXVIII.

Ex conf. 27. alias 59.

28 **C**onfessarius beneficiarium occulte excommunicati
& qui ob excommunicationem distributiones quo-
tidianas sibi non acquirit, ex Glo. in c. pastoralis, §. verum,
de appell. ad eas restituendas eis, qui interfuerunt, monere
tenetur, alios vero fructus ex beneficio re potere excommu-
nicationis occulte perceptos absolutus restituere non te-
netur.

DECISIO XXIX.

Ex conf. 28. alias 44.

29 **L**icentia suscipiendi ordines a quocunque voluerit, ab
Episcopo concessa ante excommunicationem per so-
lam excommunicationem superuenientem iure, nec
cessat, nec petit, c. pia. de excep. in 6. & gl. in c. 1. eod. titu. &
lib. cum huiusmodi poena nullibi sit statuta; vnde absolu-
tione ab excommunicatione obtenta, vt quis potest licen-
tia prefata Episcopi antea tamen ea iure vti non poterit:
Quia licet illa per excommunicationem non cessat, vsus
tamen eius impeditur: sicut & vsus alius cuiusque com-
municationis, cum excommunicatio. 1. 1. qu. 3. Si tamen
in excommunicatione primam censuram, aut ordines Mi-
nores assumat, irregularis non efficitur, cum in nullo cor-
poris iuris loco huiusmodi culpe irregularitatis poena im-
posita sit, & poena irregularitatis in solis casibus a iure ex-
pressis incurritur, c. is qui, de sent. excomm. in 6. Nec in habi-
lis ipso iure ad beneficium assumendum, eosdem ordines
in excommunicatione sumendo efficitur.

30 **V**icarius foraneus, cum animarum periculis occurrerit
teneatur, maxime, sibi subditorum, approbatum ab
ordinario iusta ex causa, presertim in scium & ignarum,
confessiones virtute iubilaei audire prohibens, non peccat;
nec excommunicationem Bullae cene Domini incurrit;
cum illa non omnes quomodocunque executionem illam
impedientes excommunicet, sed eos solum, qui auctori-
tate id faciunt, volentes querere, vel vsurpare sibi aliqua
auctoritatem super literis, & mandatis Apostolicis, & ea-
rum executione, que Vicarius predictus sic prohibendo
non facit, sed solum declararet, mentem Pontificis non ef-
fesse vt presbyter adeo ignarus, & male vtens officio confes-
sarij, tanta potestate & auctoritate vtatur, que per iubi-
laeum confessariis dari & concedi solet.

DECISIO XXXI.

Ex conf. 30. alias 37.

31 **Q**ui vel per se, vel per alium suo nomine factam lre-
rarum Apostolicarum executionem impedit, aut
post factam ratam habet, Arg. c. cum quis, de sent.
excomm. in 6. & Reg. rati habitionem. de reg. iur. in 6. excom-
municationem Bullae cene quoad vtrumq; forum incur-
rit, si mandatum, vel ratificatio probetur, sin autem proba-
ri non possit, ea in foro exteriori non incurrit, sed solum in
interiori, si vete mandatum, vel eius ratificatio interuenerit.
Non tamen presumitur interuuisse mandatum, vel
ratificatio eius, ex eo solo quod sit frater eius, qui Bullae
contrauenit, quia nemo in dubio delinquere presumi-
tur, nec alterius delictum, nec solam cognationem appro-
bare. ca. 2. de reg. iur.

DECISIO XXXII.

Ex conf. 4. alias 37. de Iudais.

32 **C**aptiuus coactus timore mortis, tiremes fabricans,
quibus pirata contra Christianos venire solet, si plus
operae nauibus fabricandis, quam vius suae conserua-
tio requirit, non impendat, neque peccat, neque in excom-
municationem incidit: cum huiusmodi actiores illicita non
sit, & res illa in bonum, & malum finem fieri possit.

DECISIO XXXIII.

Ex conf. 32. alias 2. de immun. eccl.

33 **L**icet iurisdictionem ad personas ecclesiasticas ratio-
ne dignitatis ecclesiasticae pertinentem vsurpans, aut
onus insolitum personis ecclesiasticis imponens, in ex-
communicationem Bullae cene decimam quartam inci-
dit, ex Nau. in Man. c. 17. num. 69.

DECISIO XXXIV.

Ex conf. 33. alias 16. de statu monach.

34 **R**eligiosum sine licentia Praelati sui ad Curiam facul-
tatem animo nocendi Monasterio proficiscentem,
& literas ad alios religiosi scriptas ad Papam deferre-
tem Praelatus vbicunque etiam extra territorium eius ca-
pere, & carceribus mancipare, easdemque literas ad Papam
directas aperire, & legere potest, arg. l. 1. Cod. vbi Curialis,
vel cohortalis & l. 1. C. vbi causa status Nec aliquam exim-
de censuram, aut poenam incurrit, cum nullibi censura, aut
pena huic imponatur, argum. c. cum olim. 1. de off. delega.
Neque enim litere ille ad Papam legitime dirigi, aut ab a-
liis religiosi scribi, aut sine Praelati consensu mandati pos-
sunt, cap. Non dicatis. 1. 2. qu. 1. & cap. cum ad Monaste-
rium de statu Monach. Cum omnia, que religiosi habent,
ad Monasterium pertineant, & ad Praelati eiusdem admi-
nistrationem, cap. Nullam. 1. 8. qu. 2. Regularis autem Cu-
riam secularem animo nocendi Monasterio adiens, exco-
municatur. Clem. 1. de statu Monach. & Concil. Trident. sess.
25. c. 4. de regul.

DE-

DECISIO XXXV.

Ex conf. 34. alias 7.

LAicus, fructus clerici debitoris sui apud laicum aliquos existentes sed ad clericum ratione sui beneficii pertinentes, per iudicem laicum sequestrari faciens, excommunicationem decimam septimam Bullæ Cœnæ non incurrit, cum Bulla hæc penalis sit, nec ad alium casum extendenda, c. pœnæ, de pœnit. præsertim cum hæc solum usurpantem, & sequestrantem fructus ecclesiasticos sine licentia Papæ, vel alterius ad quem pertinet, illam licentiam dare, excommunicet; excommunicatio autem contra facientem aliquid lata, nec procurantem, nec consulentem, nec mandantem fieri includit, nisi per alia iura id declaratur, & Na. in Man. c. 27. num. 51.

DECISIO XXXVI.

Ex conf. 35. alias 30.

EPiscopus nepoti centum aureos debens, quos sapius rogatus solvere noluit, si nepos nocte granarij eius adiens, & ex inde granum pro aureis debitis accipiens, ab eodem Episcopo denunciatur excommunicatus, & in Bullam Cœnæ Domini incidisse declaratur; Quamvis nepos sic auferendo granum, peccat, declaratio tamen, qua Episcopus Nepotem suum excommunicatum esse denunciat, sine citatione facta, iniusta est, & ipso iure nulla: ex Glof. cle. 1. de censib. Nec sic granum auferendo in excommunicationem decimam quartam præfatæ Bullæ incidit; eo quod granum illud, neque usurpando sibi vilam auctoritatem publicam ordinariam, vel delegatam, neque fructus, & redditus ecclesiasticos, sed solum tamquam creditor, accipit bona fide existimans licere sibi tantum de bonis sui debitoris capere, quantum sibi debetur, præsertim quia granum illud non tamquam res ecclesiasticas, sed tamquam res particulares sui debitoris, qui nullatenus ei solvere volebat, accipere intendit. ex Nau. in Man. c. 27. n. 26.

DECISIO XXXVII.

Ex conf. 36. alias 33.

Promittens, & promissionem acceptans pro gratia temporaria a Papa obtinenda excoicatur. Extrauag. 1. de sent. excô. Greg. xij. Extr. Ab ipso edit. 1574. conf. 27.

DECISIO XXVIII.

Ex conf. 37. alias 31.

Cardinales, vel Episcopus præeuntes, & fugientes in domos suas, vel in partes tutores eius hostiliter insequentes animo eis iniuriam inferendi, excommunicationem Bullæ cœnæ incurrunt; secus tamen qui domos eorum adeunt, postquam illi iam non fugerant, an se in domos eorum adeunt, postquam illi iam non fugerant, aut se in domos suas receperant, & in eis manent; sicut nec qui vadunt ad domos illorum, ad insultum aliquem palatii eorum dandum excommunicationem incurrere censentur, vt ait Nau. in Man. c. 26. num. 67. & 97.

DECISIO XXXIX.

Ex conf. 38. alias 29.

Episcopum, vel clericum, quemcumque tangens, aut retrahens absque intentione mala, vt futurum aliquod scandalum, aut peccatum ab eo committendum impediat excommunicationem non incurrit: Cum talis retractio, & apprehensio non peccatum sed meritum sit, excommunicatio autem sine peccato mortali, aut dolo non incurritur. ex Nau. in Man. c. 78. num. 87. & 89.

DECISIO XL.

Ex conf. 39. alias 43.

Clericum aliter quam pro defensione propria, vel proximi cum moderamine inculpatae tutelæ percussit, excommunicationem incurrit, & si percussio enormis sit, Papæ referatur; c. si quis suadente, 17. q. 4. & Nau. in Man. c. 27. num. 90. sin vero leuis fuerit, ab Episcopo absolueri poterit.

DECISIO XLII.

Ex conf. 40. alias 25.

Monachus coram magna parte conuentus, manus in alium religiosum inferens, eum a pectore excipiens, vel a sede expellens, vel brachio violentè extrahens, mortaliter peccat, & excommunicatus publicus censendus est, & ab alijs sine alia Iudicis declaratione vitari debet; cum talis notorius clericus percussor censetur. vt habetur per Extrau. Adr. ad epistola Mart. V.

DECISIO XLIII.

Ex conf. 41. alias 25.

Clericum casu cum vxore inuentum, & ex continentia occidens, excommunicationem non incurrit, secus autem qui postea, & remisso dolore, aut ex præcedenti marito iudicio, & deliberatione, id facit, c. si vero de sent. excô. Angel. ver. excomm. 1. §. 19.

DECISIO XLIII.

Ex conf. 24. alias 28.

Prælatus causa iustæ correctionis subditos suos religiosos per se, vel per alium verberare potest, dummodo verberans Monachus, vel clericus sit; secus tamen si laicus fuerit, tunc enim per laicum verberans excommunicatur, c. vnuerfitatis. de sent. excomm.

DECISIO XLIV.

Ex conf. 7. alias 3.

Episcopus a cassibus, & censuris, ante, & post Concilium Tridentinum, sel. 24. c. 6. de ref. Papæ referuatis in rebus proprijs, & specialiter in constitutione contra receptores Bannitorum promulgata Anno 1590. & alijs constitutionibus editis, in foro conscientie absolueri potest, præterquam in casibus cum clausula derogatoria referuatis, per quam sufficienter dicto Concilio derogatur.

DECISIO XLV.

Ex conf. 44. alias 27.

Apparitores, clericos arma nocte portantés capiendos non peccant, nec excommunicationem vllam incurrunt, c. si quis suadente, 17. q. 4. cum clericus noctu cum armis incedens ad delinquendum ire iuste præsumi possit, ex Panor. in cap. vt fama de sent. excomm. quod iuste apparitores illi impedire possunt, nec illis in tali euentu metum inulte, sed iustissime inferunt, eosque ad suos iudices iuste ducere possunt: Huiusmodi enim metus violentiam aliquam non inducit, quæ tamen ad pœnam canonis incurrendam est necessaria.

DECISIO XLVI.

Ex conf. 45. alias 32.

Subdiaconum incarcerans, & tanquam testem, aut principalem examinans, vltra excommunicationem Canonis, c. si quis suadente, 17. q. 4. in excommunicationem etiam vdecimam, vel duodecimam Bullæ cœnæ incidit.

DECISIO XLVII.

Ex conf. 46. alias 54. de simonia.

Dantes, seu promittentes aliquid famulis, & ministris Papæ, vt pro gratia, seu beneficio, concedendo preces interponant, simoniam committunt, & excommunicationem, & alias iuris pœnas incurrunt; Extr. 1. de sent. excomm. & Extrau. Gregor. XIII. Ab ipso edit. anno 1574. constit. 28. Quamuis secus si illis aliquid debet, aut promittant, vt tantum causas eorum sollicitent, aut eos ad memoriam reducant.

DECISIO XLVIII.

Ex conf. 49. alias 12.

50. 11.

51. 14.

52. 10.

Promittens extra curiam aliquid ministris Papæ, pro Protōnotariatu, vel beneficio, vel dispensatione, vel aliqua alia gratia in eadem Curia obtinenda, ignorando penitus Extratraganem Gregorij xij. de Datis & promissis, extr. Ab ipso. Quamvis ex ignorantia saltem quoad totum conscientie, ex S. Thom. 1. 2. q. 76. art. 3. ex Nau. in Man. c. 27. num. 274. aliqua ex parte a peccato, & a penis grauibus, & eisdem extraordinarijs in prædicta Extratraganti Gregorij xij. contentis, excusetur; pœnas tamen excommunicationis & annulationis gratiæ a Bonifacio viij. Extr. au. de sent. excomm. impositas, incurrit, ex Nau. in Man. cap. 27. num. 274.

DECISIO XLIX.

Ex conf. 53. alias 3. de reb. eccl. non alie.

Episcopus res, & bona ecclesiæ alienans, excommunicationem incurrit; Extr. 2. de reb. eccl. non alie. potest tamen, & tenetur bona illa recuperare, csi quis presbyterorum, tit. eod. cum excommunicato nondum denunciato ecclesiæ bona administrare non sit prohibitum, Extr. au. Ad editanda Martini V. aut etiam si alienata repetere, imo ipsi restitui debent, ex Nau. in Man. c. 17. num. 29. cum prodigo, & dissipatori nõ sit ipso iure administratio interdicha, sed solum interdichenda, c. veritatis, de dolo, & cont.

DECISIO L.

Ex conf. 54. alias 10. de sepulc.

Cadavera humana exenterantes, vel inhumaniter tractantes, seu mandantes, excommunicationem incurrit, Extr. 2. Bonif. viij. de sepulc. & Na. in Ma. c. 27. n. 105. Non tamen consentientes ut id fiat; cum lex excommunicans aliquod delictum facientem, consulentem non includat, nisi eadem lex, vel alia similis, cuius auctor id statuere possit, illud exprimit, ex Nau. in Man. c. 27. num. 51.

DECISIO LI.

Ex conf. 55. alias 5. de regul.

Mulierem, Monasterium ingredi cogens, non secuto ingressu, excommunicationem incurrit, confecuto autem ingressu, non solum cogens, ut ait Concil. Trid. sess. 25. c. 18. de regul. sed etiam faciens, consulens, & auxilians, accessorie excommunicari videntur ita Nauat. in Manual. c. 27. num. 51.

DECISIO LII.

Ex conf. 56. alias 6. 7. de regul.

Religiosus neptem patre carentem habens; si ob timorem quem habet, ne in errorem incidat, ut Monasterium ingrediatur, cum effectu procuret, donec ad nubilem ætate perueniat, ipsa, & matre nolentibus, quavis in foro exteriori excommunicatus indicatur, ex Conc. Trid. sess. 25. c. 18. de regul. & si celebret, irregularis efficitur; in foro tamen conscientie non peccat, & ideo nec excommunicationem, nec irregularitatem incurrit; cum error legis dubia, & intellectu difficilis, qualis hæc est, a culpa mortali excuset, ut ait Innocen. in c. per tuas, de simonia, sine qua excommunicatio non incurritur, c. nullus, r. 1. q. 3. & Nau. in Manual. cap. 27. num. 9. Raro tamen, & maxima cum moderatione procurandum est, ut puella tales in Monasteria includantur, ut ibi honeste vsque ad nubilitatem maneant.

DECISIO LIII.

Ex conf. 57. alias 21.

Pontifex receptantes, & quomodolibet auxilium, consilium, vel fauorem Bannitis præstantes, excommunicans eos solum intelligit, qui receptant, vel iuuant directe, vel indirecte Bannitos, quoad delicta, quæ exercent, non autem illos, qui neque directe, neque indirecte eos, ut tales adiuuant, eo quod in huiusmodi statutis, non rigor verborum, sed intentio legislatori ponderari debet; c. intelligentia, de verb. sig. præsertim, quia in Bullæ præmio significat se illos solos excommunicare velle, qui eos presumptiue receptarent, vel ad malefaciendum, aut in peccato perseverandum iuuarent, non autem eos qui salutem animarum eorum quouis modo procurarent, vel cibum eis in necessitate ministrarent, aut etiam eos iuuarent ad euadendum manus iustitiæ sine scandalo, & violentia, ad finem melius se conuertendi, & pœnitendi, Arg. c. cum voluntate, de sent. excomm. & c. pasce. d. 86.

DECISIO LIV.

Ex conf. 59. alias 22.

Excommunicatus non est receptans, quem dubitat esse Bannitum famosum, cum mens Conditoris nõ sit includere omnes mortaliter palam, vel occulte delinquentes; sed eos solum qui banniti famosi sunt, & ex professo huiusmodi delicta exercent, ita patet per Extra. Gregor. xij. contra Bannitos, quæ incipit, Tanta. edit. 1580. constituit. 66.

DECISIO LV.

Ex conf. 60. alias 19.

Papa sub pena excommunicationis latæ sententiæ prohibens, ut habetur per Greg. xij. Extr. Pro nostris. edit. 1579. constit. 91. ne cuiusvis ordinis fratres ad aliquas moniales sui ordinis scribant, scribente ad aliquam non includit, dummodo ad illam epistola non perueniat. Quamvis enim verba illa Conditoris, [Nemo fratrum scripta mittere audeat,] proprie non requirant, ut scriptum ad monialem perueniat, illud tamen voluisse præsumitur, quia scripture missio nisi perueniat ad quam mittitur non nocet; sic tamen scribens peccat.

DECISIO LVI.

Ex conf. 61. alias 54.

Millam simoniaci, & proinde excommunicati per Extr. au. 2. de simonia audiens, non peccat, nisi Missans denunciatus sit; quia communicans cum excommunicato specialiter, seu nominatim non denunciato peccare nõ censetur, Extr. Ad euitanda Martini V. & Nau. in Man. c. 27. nu. 35. sufficit tamen fama excommunicationis cum denunciatione ad hoc, ut excommunicatos denunciatos vitare teneamur. Sicut enim iure antiquo ad excommunicatum euitandum fama sufficiebat; c. Illud. de cle. excomm. ministr. ita & de iure nouo fama de excommunicatione cum denunciatione sufficere videtur, cum eadem ratio, & æquitas in vtroque casu sit, & ideo idem ius erit. c. Dudum de elect.

DECISIO LVII.

Ex conf. 62. alias 17. de privileg.

Prohibitum a prælatione celebret, suspensus esse censetur, dummodo illam prohibitionem Prælati in scriptis faciat; secus vero si tantum verbo prohibeat: Tunc autem solum Prælati suspendere censetur, quando subditum in scriptis, in ordinibus ministrare prohibet; solo autem verbo prohibens, simplicem tantum prohibitionem facere præsumitur; Arg. l. si procurator. ff. de cond. indeb. quia in dubio nemo actum eo modo velle facere censetur, quo sit delictum, prohibens autem celebrare sine scriptura, si id animo suspendendi faciat, delinquit; ipsoque iure suspensionem incurrit; c. 1. de sent. excomm. in 6. si vero id faciat animo non suspendendi, sed simpliciter prohibendi, non peccat, & ideo in dubio sic prohibendo, nolle suspendere præsumi debet.

D E.

DECISIO LVIII.

Ex conf. 63. alias 58.

58 **C**um suspensio ab officio generalior sit, quam suspensio a divinis, suspensus a divinis, illis intercedendo, pluiquam suspensus ab officio irregularis non erit, Ita Innoc. in c. fi. de exco. prel. & Nau. in Man. c. 27. num. 163.

DECISIO LIX.

Ex conf. 64. alias 4. de cler. excom. ministr.

59 **E**piscopus a divinis suspensus, quamvis actus ordinis, & officij exercere non possit, & exercendo irregularitatem incurrit; c. 2. §. fi. de re iud. in 6. Missam tamen, & officia divina audire, confiteri, communicare, non solum extra suam dioccesim, sed etiam intra eam, immo intra ecclesiam cathedralem, ut quilibet alius Dominus laicus, potest, dummodo Missam coram se auctoritative celebrari non faciat.

DECISIO LX.

Ex conf. 65. alias 56.

60 **S**uspensus excommunicatus, vel interdictus ante denuntiationem evitandus non est, & iurisdictionem publicam valide exercere potest. Extra. ad evitanda Mart. V.

DECISIO LXI.

Ex conf. 66. alias 17. de cle. exco. ministr.

61 **S**uspensio, quæ per concubinatum notorium incurritur, c. nullus, c. præter. d. 32. c. scilicet in titulis, 15. q. 8. ipso iure per penitentiam tollitur, c. si qui sunt, d. 81. & gl. ibi, & ait Nau. in Man. c. 25. nu. 77. & c. 27. nu. 154. irregularitas tamen orta, vel ex concubinato publico, vel ex celebratione publici fornicarii ipso iure per penitentiam non tollitur, ita Nau. in Man. c. 25. num. 77.

DECISIO LXII.

62 **P**apa ab irregularitate nec absoluit unquam, nec ab ea facultatem absoluendi facere censetur; nisi id exprimat, etiam si in Bullis clausula illa, [Te a quibusvis censuris absolventes,] addatur.

DECISIO LXIII.

Ex conf. 67. alias 4. de corp. vitiat.

63 **C**lericus minorum ordinum, qui per infirmitatem, & ægrotudinem omnes digitos utriusque pedis, exceptus pollicibus amittit, irregularis non efficitur, sed ad maiores ordines ascendere, & beneficium obtentum retinere potest; c. qui partem. c. si quis a medicis, & c. si quis in ægrotudine d. 55. cum nullus defectus, partis membri irregularitatem quempiam reddat, nisi magnam deformitatem inducat, aut impotentem ad viendum ordinibus faciat, c. 2. de corp. vitiat. & Nau. in Man. c. 27. num. 298. & 306.

DECISIO LXIV.

Ex conf. 68. alias 41. de homicidio.

64 **Q**ui archibulum, rota non flexa, super scamno dimittit, & exinde aliquis ex rote tactu occiditur, irregularitatem ex homicidio casuali, & dispensabili ob huiusmodi actum illicitum, & in non flectendo rotam commissam negligentiam incurrit, & Nau. in Man. c. 27. num. 219. & 239.

DECISIO LXV.

65 **S**uspensus ab Altaris ministerio, nulla facta mentione de fructuum receptione in sententia ab ordinario suo lata, fructus beneficii ante suspensionem, & irregularitatem questum, cuius neque titulum, neque administrationem fructuum, irregularitas superueniens tollit, ex Inn. in c. cum nostras, de concess. præb. percipere potest; eo quod

suspensio, & suspensio ab altaris ministerio, res diuersæ sunt; Glof. in Clem. cupientes, de pen. a diocesis autem non fit illatio, l. Papinianus, ff. de minoribus, præsertim ad penam ampliandam, c. pena, de penit. d. 1.

DECISIO LXVI.

Ex conf. 69. alias 12. de cler. exco. ministr.

66 **E**piscopus bona fide, & sine animo contraveniendi decretis Concilij Tridentini, ses. 6. c. 5. de refor. Pontificalia in aliena diecesi, ubi eum morari contingit, sine licentia Episcopi diecesis exercens, consecrando nimirum Calices, vel Corporalia suspensionem incurrit, & si postea celebret, aut alia munera episcopalia administret, irregularis efficitur.

DECISIO LXVII.

Ex conf. 70. alias 3. de cler. non ord. ministr.

67 **D**iaconus, qui ut talem se gerens, & non ut sacerdos, puerum solemniter baptizat, presente & annuente parochio quamvis in foro exteriori irregularis iudicari possit, quia præsumitur baptizasse tanquam presbyter, usurpando officium presbyteri, ex Nau. in Man. c. 27. num. 242. si tamen sine dolo, aut contemptu id faceret putans id sibi licere ex licentia parochi, in foro conscientie irregularis non erit, Pan. in c. pastoralis, §. verum de appell.

DECISIO LXVIII.

Ex conf. 71. alias 6. de eta. & qual. ord.

68 **S**acerdos ante legitimam ætatem ordinatus, irregularis efficitur, & sicut interdictus ad Missam celebrandam, & alios quoscumque actus specialiter ordinibus deputatos inhabilis redditur, nec sine peccato in officijs, defunctorum, verba illa [Dominus vobiscum] aut orationes, quas presbyteri soli in huiusmodi officijs proferre solem, dicere potest, cum sui actus peculiariter presbyterorum sint; sic tamen irregularis novam irregularitatem celebrando non incurrit, cum nullus irregularis celebrando contra iura, aut ministrando in officio, novam irregularitatem incurrat, Inno. recep. in c. si celebr. de cler. excom. ministr. & Nau. in Man. c. 27. num. 194. quamvis ante obtentam dispensationem celebrando mortaliter peccet. Arg. c. fi. de tempor. ord. & c. inquisitionis, de accusat. quia irregularitas neque vera suspensio est, neque censura ecclesiastica, & ita celebrans illa irritus nullam violat censuram, nec aliquid aliud, cuius violatio novam infligat irregularitatem, nemo autem sit irregularis, nisi in casibus a iure expressis, c. is qui, de sent. excom. in 6. & Nau. in Man. ca. 17. num. 194.

DECISIO LXIX.

Ex conf. 72. alias 15. de cle. excom. ministr.

69 **E**xcommunicatus, & interdictus celebrando duas irregularitates, seu vnam ex duplici causa incurrit, arg. c. cum pro causa, de sen. exc. & c. ex parte, de off. ordin. sed vna sine altera tolli potest; cum non sit maior ratio, cur ex vna, quam ex alia causa incuratur, dici autem non potest ex neutra incurri, sicut etiam qui contra duo præcepta vno actu peccat, totidem peccata committit, quo præcepta transgreditur, aut vnum peccatum tot circumstantijs necessatio confitendum, quot præcepta est transgressus; unde duplici dispensatione indiget, aut vna ex duplici causa, & vna sine altera tolli potest, sed tamen donec altera tollitur, sublacione alterius vti nequit, d. c. ex parte.

DECISIO LXX.

Ex conf. 73. alias 1.

70 **F**emina quamvis non iure communi, ex Papa tamen privilegio excommunicare, & prædicare, sicut & laicus, potest, eo quod semina iurisdictione ecclesiastica habere potest, c. dilecta de maior. & obedi. c. dilecta. de excess. prel. qui vero iurisdictionem ecclesiasticam habet, etiam si claves non habeat excommunicare valet, ex S. Th. 4. d. 18. q. 2. ar. 2. q. 2.

DECISIO LXXI.

Ex cons. 74. alias 26.

Quia subitatus ob quædam contenta in schedula, quæ legit, clericum socium petentem vt sibi copiam eam legendi faciat, a se repellit, tangendo eum manu, qui tamen illud in iniuriam non accipit, excommunicationem non incurrit; eo quod excommunicatio maior sine peccato mortali non incurritur: cap. Nullus & c. nemo 11. q. 3. huiusmodi autem repulsio inter amicos, & conuersantes familiariter, culpa mortalis non est, cum in omni materia paruitas rei a culpa mortifera excusare censetur, ex Nau. in Man. prælud. 9. nu. 12.

DECISIO LXXII.

Ex cons. 75. alias 5. de corp. vitiat.

Canilaginis auris parua carens particula, quæ legi potest, vel ita dissimulari, vt scandalum nõ inducat, vtendo capillo corone dimissiore, saltem in illa parte, irregularis non est, nec ad celebrandum dispensatione indiget; focus autem si tota, aut dimidiata, aut etiam tertia parte auris careat, ita Nau. in Man. c. 27. nu. 199. & 223.

DECISIO LXXIII.

Ex cons. 8. in Nouis, deest in antiquis.

Excommunicatio generaliter in capitulum lata, licet valere non censetur, c. Romana. §. in diuersitate. de sent. ex com. in 6. suspensio tamen sic absolute contra illud lata valet, & singulos de capitulo existentes ligat, c. si sententia, de sentent. exc. in 6.

DECISIO LXXIV.

Ex cons. 15. in Nouis, deest in antiquis.

Promittens in partibus certam pecuniarum quantitatem ei, qui dispensationem Apostolicam expediriã traderet, sub Extrauagante Gregorij XIII. incip. Ab ipso. & est 28 in ordine, comprehenditur; & gratia facta nulla, & irrita est, etiam si tertius, qui illam impetrauit, huius promissionis esset ignarus Gratia autẽ revalidatio sic per fordes promissas obtenta, ita danda videtur, vt non quod promissit, sed quod labor iuste meretur, persoluatur.

DECISIO LXXV.

Ex cons. 17. in Nouis, deest in antiquis.

Cum Papatus beneficium sit, c. 1. de maledict. omnif. que simoniacus in ordine, vel beneficio ipso iure excommunicationem incurrat. Extra. 2. de simo. consuequenter donans aliquid Cardinali, vt eueniente vacantia Sedis Apostolicæ, suo, & aliorum voto suffragetur tertio alicui digno pœna Extrauagantis Pauli IV. Extra. cum secundum Apostolum. & est constitutio 38. in ordine eiusdem aduersus ambientes Papatum edicte, ligatur, & simoniam committit, quæ licet ex sola donatione istius, conuentionalis sit, si tamen postea Cardinalis dicto tertio det, procuretve votum & suffragium, realis efficitur ex vtraque parte completa, quæ prædictam excommunicationem inducit. ex Nau. in Man. c. 23. nu. 105.

DECISIO LXXVI.

Ex cons. 18. in Nouis, deest in antiquis.

Extrauagans Gregorij XIII. incip. volentes edita anno 1577. & est 53. in ordine eiusdem. lata contra extrahentes frumentam ex statu ecclesiastico, vel euentes, ad alium usum, quam suæ familiæ sustentandæ, sub pœna excommunicationis, de imponenda, non autem de ipso iure incurrenda excommunicatione intelligitur, nisi eius officiales ipsi illam in suis proclamatis addiderint. Quia vero pœna facienti imposita, nec mandantem ligat, nec facere conantẽ, nisi ad factum peruentum sit, ex Nau. in Man. c. 27. nu. 51. nec extraxisse dicitur, qui extrahere tentauit, etiam si a loco capisset auferti dummodo territorium non exiuerit, qui non extraxit, sed emit extrahendum, & negociandum, soluitque stipendia extrahentis, immo etiam per aliquo militaria versus extremũ statum ecclesiastici, per

quod extrahendum erat, solummodo adduxerit, excommunicatus non est.

DECISIO LXXVII.

Ex consil. 53. in Nouis, deest in antiquis.

Suspensi, & interdicti simpliciter, ab officio prædicandi non suspenduntur, ex Nau. in Man. c. 27. nu. 176. cũ prædicatio de officiorum diuinorum numero non sit quæ interdicto personali, vel ab officio diuino suspensio interdicitur, vnde cum pœna extra proprios casus extendi non debeat, c. pœna de pœnit. d. 1. & c. odia. de regul. iur. in 6. quatinus Missam interdicti, aut suspensi denunciati audire, peccatum sit, Extra. Ad euitanda scandala, prædicantes tamen huiusmodi auditu hęc possunt, dummodo ab officio prædicandi expressẽ interdicti, aut suspensi non fuerint.

TITVLVS XXIV.

De verborum significatione.

S Y M M A R I V M.

- 1 Prohibitio ab ingressu Ecclesiæ, interdictum, & suspensio, diuersis respectibus appellatur.
- 2 Suspensi, seu interdicti in prohibitis actionibus vitandi sunt, si sint denunciati.
- 3 Fortunam pinguiorem fortitur, qui deducto ne cgeat, solvere potest.
- 4 Locus insignis dicitur, qui in ordine locorum quiddam habet præcipuum.
- 5 Concilium Proninciale, quid, & a quo congregari potest.
- 6 Verbum. Non suffragetur positiuum in Conc. Trid. sess. 24. cap. 12. quid denotat.
- 7 Concubinarij, non solum tertia parte fructuum, sed etiam distributionum, per cap. 14. sess. 24. priuantur.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 9.

Prohibitio ab ingressu ecclesiæ, diuersis respectibus in iure interdictum, & suspensio, appellatur: c. sacro. de sent. ex com. c. 1. & c. si quis autem. de sent. ex com. in 6. Suspensio enim dicitur, si ob culpam propriam fiat, & non ob alienam; Interdictum vero siue ob culpam propriam, siue ob alienam fiat. ita Nau. in Man. c. 27. nu. 156. & 170. Sicut etiam duos ordines factos vna die suscipiens, aliquando suspensus dicitur, c. literas & c. dilectus. de tempor. ordin. & Nau. in Man. c. 25. nu. 71. generaliter sumpta suspensione: Aliquando autem & proprie irregularis dicitur, ex Nau. in Man. c. 27. nu. 241. ex eo quod irregularitas ex susceptione duplicis ordinis eodem die nata, sit duplex, vna quæ accipitur contra excommunicationem latam, ne furtim acciperetur; Altera vero ex eo, quod accipitur furtim tantum, quæ est longe minor prior; d. c. literas & c. dilectus & glo. ibi. & Pan. in d. c. literas. ff. c. data vero breuitas effecit, vt Papa verbo suspensionis vteretur, ad significandũ debiliorem esse irregularitatem, quæ oritur ex sola furtim acceptione, de qua ibi loquutus est, quam irregularitatem, quæ ex furtim assumptione, & contra excommunicationem simul nascitur, ne in re rarissime contingente Papa magis quam opus est se extendere.

DECISIO II.

Interdicti, & suspensi, si nominatim pro interdictis, & si suspensi denunciati sint in illis actionibus, a quibus eis interdicitur, vel a quibus suspenduntur, vitandi sunt; Extra. ad euitanda Martini V. & non in alijs, cum pœna extra casus proprios extendi non debeant, c. pœna. de pœnit. d. 1. & reg. odia. de regul. iur. in 6. & Nau. in Man. c. 27. nu. 151. 172. & 176.

O DE.